

Tywydd eithafol

Lliniaru risgiau tywydd eithafol

1 Yn y gweithgaredd hwn, bydd angen i'r grŵp ddychmygu eu bod yn gweithio fel tîm i'r swyddfa dywydd leol mewn ardal lle mae digwyddiad tywydd eithafol yn debygol o ddigwydd yn y dyfodol. Dywedwch wrthyn nhw mai eu tasg yw creu poster i helpu pobl leol ddeall beth fedran nhw ei wneud i baratoi ar gyfer y digwyddiad tywydd eithafol a lleihau (lliniaru) ei effeithiau.

2 Rhannwch y grŵp yn grwpiau bach a rhowch un o'r cardiau tywydd eithafol i bob un ohonyn nhw, ar gael ar dudalen x-x. Rhowch ddeunyddiau creu poster i bob grŵp a gofynnwch iddyn nhw greu eu poster, gan sicrhau i gynnwys:

- Disgrifiad o'r digwyddiad tywydd eithafol
- Beth yw arwyddion rhybudd y digwyddiad tywydd eithafol?
- Effeithiau posibl digwyddiad tywydd eithafol
- Sut a pha mor bell ymlaen llaw byddan nhw'n gwybod os yw'r digwyddiad am ddigwydd?
- Beth all pobl ei wneud cyn, yn ystod ac ar ôl y digwyddiad?
- Beth all pobl ei wneud cyn, yn ystod ac ar ôl y digwyddiad?

30 munud

Gwaith grŵp

Cardiau proffil ymchwilio i dywydd eithafol

Deunydd gwneud poster (papur, pinnau ysgrifennu)

- Cyngor ar sut i baratoi ar gyfer y tywydd eithafol wedi'i deilwra i gynulleidfaoedd gwahanol
- Unrhyw wybodaeth am y gwasanaethau brys

Anogwch nhw i ystyried:

- Pa liwiau y dylent eu defnyddio
- Pa fath o iaith dylent ei defnyddio
- A allant ddefnyddio symbolau?
- Pobl ag anableddau, neu bobl nad Saesneg yw eu hiaith gyntaf
- Eu cynulleidfa: a oes angen i wahanol bobl yn paratoi'n wahanol? (Hen iawn, ifanc iawn etc.)

Estyniad:

Os oes gennych amser, neu fel gweithgaredd estyniad, gofynnwch i bob grŵp yn ei dro i gyflwyno eu poster i weddill y dosbarth. Gofynnwch i'r grŵp werthuso beth oedd yr effeithiau (i bobl a lle fel ei gilydd). Rhwch gyfle i weddill y grŵp ofyn cwestiynau os oes digon o amser.

30 munud

Gwaith grŵp

Cardiau proffil ymchwilio i dywydd eithafol

Corwynt

Stormydd mawr iawn sy'n troi'n gyflym yw corwyntoedd ac maent yn cynnwys gwyntoedd a stormydd o daranau. Bob blwyddyn, mae sawl un yn cyrraedd y tir a gallant achosi difrod sylweddol i eiddo a marwolaethau. Cânt hefyd eu galw'n deiffwnau neu gylchoedd gwynt trofannol.

Dysgwch ragor yma:

www.metoffice.gov.uk/research/weather/tropical-cyclones/hurricane

www.oceanservice.noaa.gov/facts/hurricane.html

<https://www.cdc.gov/nceh/features/hurricanepreparedness/>

Tornado

Weithiau fe'i gelwir yn drowynt. Mae tornado yn golofn o aer sy'n troi'n gyflym ac sy'n ymestyn o waelod cwmwl storm ac arwyneb y ddaear.

Dysgwch ragor yma:

<http://www.metoffice.gov.uk/weather/learn-about/weather/types-of-weather/tornadoes>

www.emsaonline.com/mediacenter/articles/00000184.html

www.stormaware.mo.gov/preparing-for-a-tornado/

Tanau gwyllt

Weithiau fe'i gelwir y rhain yn danau coedwig neu danau fforestydd. Dyma dân mewn ardal naturiol. Gall cyfuniad o dywydd poeth a sych eu hachosi, ac mae'r tanau'n dechrau naill ai o ganlyniad i fellt neu weithgaredd dynol.

Rhagor o wybodaeth yma:

www.kfwf.org.uk

www.nationalgeographic.com/environment/natural-disasters/wildfires/

www.readyforwildfire.org/What-To-Do-If-Trapped/

Cardiau proffil ymchwilio i dywydd eithafol

Stormydd eira

Mae storm eira'n cyfeirio at wynt oer a chryf sy'n llawn eira sy'n lleihau'r hyn y gellir ei weld yn sylweddol (golyga hyn fod storm eira'n ei gwneud hi'n anodd gweldd pethau sydd ymhellach i ffwrdd).

Dysgwch ragor yma:

www.metoffice.gov.uk/weather/learn-about/weather/types-of-weather/snow/blizzard

www.which.co.uk/news/2019/01/how-to-stay-safe-in-snow-and-ice/

Storm tywod

Weithiau fe'i gelwir yn storm llwch. Mae storm tywod yn digwydd pan fydd gwyntoedd cryf iawn yn chwythu tywo a/neu lwch o ardal sy'n sych. Maen nhw'n gyffredin yn yr anialwch

Dysgwch ragor yma:

www.sciencing.com/are-there-warning-signs-before-a-dust-storm-occurs-13419067.html

www.arizonahighways.com/blog/do-you-know-what-to-do-during-dust-storm

www.health.nsw.gov.au/environment/factsheets/Pages/dust-storms.aspx

Ton wres

Ton wres yw cyfnod estynedig o dywydd poeth, a gallai fod wedi'i gyfuno â lleithder.

Dysgwch ragor yma:

www.metoffice.gov.uk/weather/learn-about/weather/types-of-weather/temperature/heatwave

www.health.nsw.gov.au/environment/beattheheat/Pages/prepare-for-heat.aspx